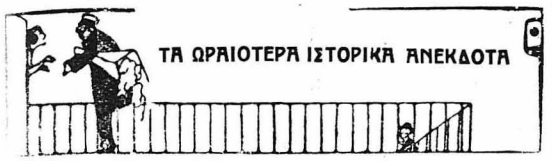

Τί ἐστὶ συναλλαγματική

Ἕνας καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Πσρισιοῦ, γνωστότερος ἀπὸ τὰ χρέη του παρὰ ἀπὸ τὰ βιβλία του, καὶ μὲ περισσοτέρους δανειστὰς παρὰ μαθητάς, ἐρώτησε ἕναν φοιτητή, τὴν ἡμέρα τῶν ἐξετάσεων :

— Τί εἶνε ἡ συναλλαγματική ;...

— Δ...δὲν γνωρίζω, κύριε καθηγητά ! ἀπήντησεν ὁ φοιτητὴς τρομαγμένος.

— Εἶσθε εὐτυχής... εἶπε τότε ὁ καθηγητὴς ἀναστενάζοντας βαθειά.

***

Ἡ δυστυχία...

Σὲ κάποιο φιλολογικὸ δεῖπνον ποὺ ἔδινε στὸ σπίτι του ὁ Ἐδμόνδος δὲ Γκογκούρ, ἡ συζήτησις περιεστρέφετο στὴν εὐτυχία, καὶ στὸ πῶς τὴν ἀντιλαμβάνεται ὁ καθένας.

Ἀφοῦ ὅλοι εἶπαν τὴ γνώμη τους, ἦρθε ἡ σειρὰ καὶ τοῦ Δωδὲ νὰ πῇ τὴ δική του. Ὁ Δωδὲ τότε μὲ τὸ μελαγχολικό του ὕφος—ἐπειδὴ ἦταν ἤδη ἀρρωστος καὶ ὑπέφερε ἀπὸ συνεχεῖς καὶ τρομερὸς πόνους—εἶπε :

— Δὲν ὑπάρχει εὐτυχία. Αὐτὸ ποὺ ὀνομάζομεν «εὐτυχία» δὲν εἶνε παρὰ ἁπλῶς ἡ σιωπὴ τῆς δυστυχίας !...

***

Πειὸ προτιμοῦσε...

Μιὰ μέρα, ὁ Ἀλέξανδρος Δουμᾶς ἐδέχθη τὴν ἐπίσκεψη ἑνὸς νεαροῦ δραματικοῦ συγγραφέως, ὁ ὁποῖος τοῦ ἔφερνε δυὸ τελευταῖα του θεατρικὰ ἔργα γιὰ νὰ τοῦ τὰ διαβάσῃ. Ὁ Δουμᾶς, καρτεριστάτα, ἐκάθησε στὴν πολυθρόνα του καὶ παρεκάλεσε τὸν νεαρὸ συγγραφέα ν' ἀρχίσῃ τὴν ἀνάγνωση.

Ἀφοῦ ἐδιάβασε τὸ πρῶτο ἔργο, ὁ συγγραφεὺς ἐρώτησε τὸν Δουμᾶ :

— Πῶς σᾶς φαίνεται ;...

— Τί νὰ σᾶς πῶ... ἀπήντησεν ὁ Δουμᾶς.

Προτιμῶ τὸ . ἄλλο !. .

— Μὰ δὲ σᾶς το διάβασα ἀκόμη...

— Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ προτιμῶ...

***

Ὁ μικρὸς ὀρφανὸς

Ἡ κυρία Δρουὲ—ἡ φίλη τοῦ Βίκτορος Οὐγκώ—διηγεῖται στὰ «Ἀπομνημονεύματά» της τὸ ἑξῆς χαριτωμένο ἀνέκδοτο.

Κάποτε βγῆκε στὸ παράθυρο καὶ ἔρριξε μιὰ δεκάρα σ' ἕναν μικρὸ ζητιάνο, ὁ ὁποῖος τραγουδοῦσε λυπητερά, τὴν ὀρφανία του...

Ὁ μικρὸς ἐπιάστης, ἔσκυψε, ἐπῆρε τὸ νομισμα, καὶ ἀφοῦ εἶδε τὴ ἀξίας ἦταν ἐφώναξε μὲ φοῦρκα πρὸς τὴν κυρία Δρουέ :

— Μωρὲ μπράβο ! Γενναιοδωρία !... Κι' ὕστερα σοῦ λένε «εἶνε... ὀρφανός» !...

Ἔπασχε δὲ καὶ ἀπὸ ρευματισμοὺς—δὲν ἐμίλησε. Σκυμμένος, ἔτρωγε ἀνύποπτος, καὶ στὸ τέλος ἐφώναξε τὸ σκυλάκι του νὰ τοῦ δώσῃ... τὰ ἴδια του τὰ κόκκαλα. Μὰ σὰν εἶδε ὅτι τὸ σκυλάκι του δὲν ἐρχότανε, κατάλαβε τὴ θλιβερὴ ἀλήθεια. Δακρυσμένος εἶπε στὸν ὑπηρέτη του :

— Ἄχ, τὸ εἶχα καλλίτερα νὰ πέθαινα τῆς πείνης παρὰ νὰ μοῦ φάῃς τὸ σκυλάκι μου !

Μὰ ὁ πιστὸς ὑπηρέτης τοῦ ἀποκρίθηκε μὲ τὸ θάρρος τῆς μακρᾶς ἀφοσιώσεως !

— Αὔριο πεθαίνουμε ὅλοι καὶ δὲ θὰ γλύτωνε βέβαια τὸ σκυλί σου. Τούλάχιστον ἔτσι μᾶς ἔδωσε λίγη δύναμι, νὰ πεθάνουμε ὀρθοὶ στὰ πόδια μας, μὲ τὸ σπαθὶ στο χέρι, σὰν ἄνερς !

***

Ὁ Ἰωάννης Παπαδιαμαντόπουλος χάθηκε στὴν Ἔξοδο. Τὸ θάνατό του σκεπάζει τὸ μυστήριο. Ἀπὸ τὶς διάφορες φῆμες, ἡ πιὸ σωστὴ φαίνεται ἐκείνη ποὺ διηγήθηκαν ἀργότερα δύο ἀπελευθερωθέντες αἰχμάλωτοι : Δηλ. ὅτι ὁ Παπαδιαμαντόπουλος μὲ τὸν ἀρχιερέα τὸν Καψάλη καὶ ἄλλους, γύρισαν πίσω στὴν πόλι, κλείστηκαν σ' ἕνα μύλο, ἔβαλαν φωτιὰ καὶ κάηκαν. Ὁ Ἱστορικὸς Γούδας γράφει τὰ ἑξῆς περίεργα : «Μερικὲς γυναῖκες ἐβεβαίωσαν ὅτι τὴν ἄλλη μέρα τῆς Ἐξ δου, ἐκεῖ ποὺ τὶς ἐπήγαιναν οἱ Ἄραβες στὴν αἰχμαλωσία εἶδαν ἔξω ἀπὸ τὸν προμαχῶνα τοῦ Νότη Μπόταρη τὸν Παπαδιαμαντόπουλο καὶ ἄλλους Ἕλληνες ποὺ τοὺς ἐβασάνιζαν πρῶτα.»

Ἕξη μῆνες μετὰ τὴ τραγωδία τοῦ Μεσολογγίου, ἕνας ἀπὸ τοὺς ἐπισήμους Ζακυθινούς, ὁ Δραγών, ἔστειλε στὸ γυιὸ τοῦ Παπαδιαμαντοπούλου τὸν Παναγιώτη, ἕνα γράμμα Γάλλου, ἀξιωματικοῦ τοῦ Ἰμπραὶμ Πασᾶ, ὁ ὁποῖος ἐξέφραζε τὴν ὑποψία ὅτι ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀποκεφαλισθέντας ἦταν ὁ Ἰωάννης Παπαδιαμαντόπουλος : «Ἀπέθανε γενναῖα !» ἔγραφε ὁ Τουρκογάλλος.

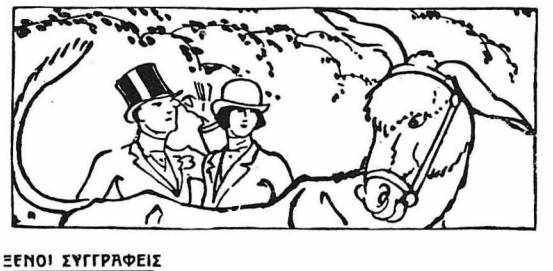

ΞΕΝΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

ΑΠΟ ΤΑ "ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΒΙΛΙΤΩΣ,,

ΤΟΥ PIERRE LOUIS

Ἡ παντρεμένη φίλη.

Εἴχαμε γεννηθῆ τὴν ἴδια μέρα κι' ἀπόψε παντρεύτηκε ἡ Μελισσά, ἡ πειὸ ἀγαπημένη μου φίλη. Τὰ τριαντάφυλλα βρίσκονται ἀκόμα στὸ δρόμο, τὰ φῶτα δὲν ἔχουν πάψει νὰ καίνε.

Ξαναγυρίζω ἀπὸ τὸν ἴδιο δρόμο μὲ τὴ μάνα μου καὶ συλλογιέμαι. Μποροῦσα κι' ἐγὼ νἆμαι σήμερα ὅ,τι εἶναι αὐτή. Εἶμαι μεγάλη κοπέλλα πειά.

Ἡ συνοδεία, οἱ αὐλοί, τὸ τραγοῦδι τοῦ γάμου καὶ τ' ἀνθοστολισμένο ἁμάξι τοῦ συζύγου, ὅλες αὐτὲς οἱ γιορτὲς θὰ ξεπυλιχτοῦνε γύρω μου, μέσα σὲ κλαδιὰ ἐλιᾶς.

Καθὼς αὐτὴ τὴν ὥρα ἡ Μελισσά, ἔτσι κι' ἐγὼ θὰ βγάλω τὸ πέπλο μπροστὰ στὸν ἄντρα μου, θὰ γνωρίσω τὸν ἔρωτα σὲ μιὰ νύχτα κι' ἀργότερα μικρὰ παιδιὰ θὰ βυζάξουν ἀπὸ τὰ δροσερά μου στήθη...

***

Ἀνυπομονησία.

Ἔπεσε μὲς στὴν ἀγκαλιά της κλαίοντας καὶ πολλὴ ὥρα ἔνιωθε τὰ δάκρυά μου νὰ πέφτουν θερμὰ στὸν ὦμο της, ὥσπου μ' ἄφησε ἡ θλίψη νὰ τῆς εἰπῶ :

— «Ἀλλοίμονο ! Εἶμαι μιὰ παιδούλα· οἱ νέοι δὲ γυρίζουν νὰ μὲ κυττάζουν. Πότε θἄχω σὰν ἐσένα γλυκειὲς ἐμορφιὲς ποὺ νὰ τραβᾶνε τὸ φιλί ; Κανένας δὲν ἀνοίγει τὰ μάτια περίεργα ὅταν ξεφεύγει ὁ χιτῶνας μου... Κανένας δὲν σκύβει νὰ πάρῃ τὸ λουλοῦδι ποὺ πέφτει ἀπ' τὰ μαλλιά μου... Κανένας δὲ φοβερίζει νὰ μὲ σκοτώσῃ ἂν δώσω τὸ στόμα μου σ'ἄλλον...»

Καὶ μ' ἀποκοίθηκεν ἐκείνη τρυφερά : —« Βιλιτώ, μικρὴ παρθένα, φωνάζεις σὰν τὴ γάτα κάτω ἀπ'τὸ φεγγάρι κι' ἄδικα ταράζεσαι.Μάθε πῶς οἱ ἀνυπόμονες κοπέλλες δὲ φτάνουνε στὸ γάμο γρηγορώτερα ἀπ' τὶς ἄλλες..

***

Ἡ ρόκα.

Ὅλη τὴ μέρα ἡ μάνα μου μ' ἔκλεισε στὸ γυναικωνίτη μαζὶ μὲ τὶς ἀδερφές μου ποὺ δὲν τὶς ἀγαπῶ καὶ ποὺ μιλᾶν ἀναμεσά τους μὲ σιγανὴ φωνή. Ἐγώ, σὲ μιὰ μικρὴ γωνιά, γνέθω τὴ ρόκα μου !

Ρόκα, ἀφοῦ εἶμαι μόνη μαζί σου, σὲ σένα μπορῶ νὰ μιλήσω.

Μὲ τὴ μάλλινην ἄσπρη περοῦκα σου μοιάζεις μὲ καμμιὰ γρηά. Ἄκουσέ με !...

Ἂν μποροῦσα, δὲ θὰ καθόμουν ἐδῶ μέσα στὸ σκοτάδι τῶν τοίχων νὰ γνέθω· θὰ κοιμόμουνα μέσα σὲ μενεξέδες, στὶς πλαγιὲς τοῦ Ταύρου.

Μὰ ἡ μάνα μου, καθὼς εἶναι πειὸ φτωχιὰ ἀπὸ μένα, δὲ θέλει νὰ μὲ παντρέψῃ. Ὡστόσο σοῦ τὸ λέω : Νὰ μὴν ἰδῶ τὴ μέρα τοῦ γάμου μου, ἂν ὁ ἄντρας μου δὲ μ' ὁδηγήσῃ μόνος του στὸ κατῶφλι τοῦ σπιτιοῦ του, δὲν εἶναι ὡραῖος σὰν τὸν ἥλιο !...

***

Προσφορὰ στὴ θεά.

Δὲν εἶναι γιὰ τὴν Ἄρτεμι ποὺ τὴ λατρεύουνε στὴ Δῆλο αὐτὸ τὸ στεφάνι ποὺ τόχω πλέξει μὲ τὰ χέρια μου, ἂν καὶ ἡ Ἄρτεμις εἶναι μιὰ καλὴ θεὰ ποὺ θὰ μὲ φυλάξῃ ἀπὸ δύσκολες γέννες.

Οὔτε γιὰ τὴν Ἀθηνᾶ εἶναι ποὺ τὴ λατρεύουνε παντοῦ ἂν κι' εἶναι χρυσελεφάντινη καὶ κρατεῖ στὸ χέρι της ἕνα στρογγυλὸ ρόδι, ποὺ τραβάει τὰ πουλιά.

Ὄχι,δὲν εἶναι γι'αὐτές, εἶναι γιὰ τὴ Ἀφροδίτη ποὺ τὴ λατρεύω μ' ὅλη τὴν καρδιά μου, γιατί αὐτὴ μόνο θὰ μοῦ δώσῃ ἐκεῖνο ποὺ λείπει ἀπὸ τὰ χείλη μου, ἂν κρεμάσω στὸ ἱερὸ της δένδρο τὸ στεφάνι μου, τὸ κεκαμένο ἀπὸ τρυφερὰ τριαντάφυλλα

Μὰ τὲ θὰ εἰπῶ πολὺ δυνατὰ ἐκεῖνο ποὺ θὰ τὴν παρακαλέσω νὰ μοῦ στείλῃ. Θὰ σηκωθῶ στὴν ἄκρη τῶν ποδιῶν μου καὶ σιμώνοντας κοντά της θὰ τῆς εἰπῶ κρυφὰ τὸ μυστικό μου : — «Ποθῶ ἕναν φίλο !...»